

Ateliér B5

Dynamika v kompozici rostlin

Ing. Pavel Matiska, Ph.D.

Doporučená literatura

- Adams, C.R. Early, M.P.: Principles of Horticulture, Elsevier 2004, ISBN 0750660880
- Burian, S. 1997. Popínavé rostliny, Praha BRIO, ISBN: 80-902209-4-0
- Coufal, L., et. al. Fenologický atlas. Nakladatelství ČHMÚ, Praha, 2004, 263 s. ISBN 80-86690-21-0
- Hieke, K. 1994. Lexikon okrasných dřevin. Helma Praha
- Chytrý, M., et al. 2010 Katalog biotopů České republiky, AOPK ČR, ISBN: 978-80-87457-03-0
- Krüssmann, G. (1984). *Manual of Cultivated Broad-leaved Trees & Shrubs, Vol. 1.* Engl. transl. London, 1984
- Neuhauslová, Z. 2001. Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky, Academia Praha, ISBN: 80-200-0687-7
- Šonský, D. 1999. Živé ploty a tvarované dřeviny v zahradě. Grada. Praha. ISBN: 80-7169-823-7
- Šonský, D. 2007. Moderní zahrady, Era Brno, 277 s. ISBN: 978-80-7366-088-8
- Waymark, J. 2003 Modern Garden Design. Thames & Hudson.

Úvod do problematiky

- **rostlina – „základní stavební materiál“**
- okolní prostředí (biocenózy) – ovlivňuje rostliny
- ekologie – rovnováha v prostředí
- zahradní architektura
  - soft landscaping (květiny a terén)
  - hard landscaping (stavební prvky – konstrukce)
- zahradnická produkce - školkařství

Základní pojmy

- **ekologická nika** - specifické prostředí, poskytující obživu určitému živému společenství (ekosystém).
- **ekosystém** je definován jako „funkční soustavu živých a neživých složek životního prostředí, jež jsou navzájem spojeny výměnou látek, tokem energie a předáváním informací a které se vzájemně ovlivňují a vyvíjejí v určitém prostoru a čase.
- **sukcese** - vývoj a změny ve složení společenstev v ekosystému. Finální stadium vývoje = klimax.
- **dekompozice** - rozklad organického materiálu (listí, plody, stonky) dekompozitory, problém u dřeva a kůry (spotřeba dusíku)
- **biomasa** - souhrn látek tvořících těla všech organismů, jak rostlin, bakterií, sinic a hub, tak i živočichů. Obnovitelný zdroj energie!!!

Základní rozpor

- Příroda a přírodě blízká společenstva
  - vzájemné ovlivňování všech prvků – ekosystém
  - trvale udržitelný rozvoj (energie)
  - sukcese – přirozený vývoj (dle možností abiotických a biotických prvků)
  - biodiverzita
- Kulturní prostředí tvořené člověkem
  - ovlivňováno dlouhou dobu
  - nutná energetická investice do udržení prostoru v plánovaném duchu

Příroda a přírodě blízká společenstva

- strategie přežití
- minimální spotřeba energie
- „divočina“ - neuspořádané plochy

Kulturní prostředí tvořené člověkem

- zahradní architektura - úprava prvků
- ovlivňování a přetváření přírody
- historie
  - pěstování plodin pro výživu člověka
  - člověk pán tvorstva - vše změně k obrazu svému
  - procitnutí, uvědomění, respektování přírody???

13

A lush garden path lined with various ornamental plants and flowers. The path is made of grass and leads through a dense garden. On the left, there are large green trees and bushes. In the foreground, there are red and yellow flowers, and a black sign with white text. The background is filled with more greenery and trees.

OKRASNÉ
ROSTLINY

Obecné nároky rostlin

- světlo - kaktusy x kapradiny, přizpůsobení
- teplota = klimatická pásma (**Köppenova klasifikace podnebí**)
  - tropické deštné podnebí (tropy, savany)
  - suché podnebí (stepi, pouště)
  - teplé dešťové podnebí (suchá zima x suché léto x vlhká sezóna)
  - boreální podnebí (tajga - jehličnaté lesy)
  - sněhové a ledové podnebí (tundra)
- voda - xerofyty x hydrofyty
- vzduch - O₂, CO₂, N₂ - poutání (*Fabaceae*)
- půda - růstové médium (živiny, póry, pH, edafon)

Postup při tvorbě kompozice

- vytipování (analýza) stanoviště
- typologie možností přístupu k zadání (žánry, motivy)
- výběr vhodného sortimentu
- dynamika kompozice
- sestavení (komponování) jednotlivých prvků
- návrh řešení další údržby

